ЖУАН КЛІМАКУ БЕЗЕРРА

Жуан Клімату Безерра (нар. 1913 р.) —бразільський прозаїк і літературознавець. Його перу належать романи «Немає зірок на небі» й «Сонце зійшло», книжка новел «Довга ніч», а також багато монографій та критико-біографічних нарисів.

ВТЕЧА

Хлопець помітив машину здалека, й коли вона під'їхала, підняв руку. Водій загальмував і вихилився з кабіни.

— Чого тобі?

Глянувши йому просто в очі, малий запитав:

— Підкинете?

— Куди?

— Хіба я знаю...

Водій засміявся й кивнув. Хлопець поклав у кузов свого клунка, в якому був гамак, усівся й почав розглядати поле. Курна дорога тяглась і тяглась, нудна й нескінченна. Веселий вітер бив його по щоках. Малий присунув клунок і витяг плитку рападури [1], тоді роздумав і поклав назад: «Краще залишу на пізніше. Я тепер не голодний». І заходився насвистувати.

Раптом замигтіли якісь хатки — машина в'їздила до маленького містечка. Хлоп'як схвильовано схопився за борт. Біля дверей першого будиночка сиділо миршаве дівча й жувало гумку, а ще одне, трохи старшеньке й косате, заганяло в двір козу.

Ледве машина стала, хлопець зіскочив на землю і, мов давнього друга, довірливо спитався водія:

— Тут добре?

Навіть не поцікавився, як зветься це місце, лише поспитав: тут добре?

Далі підійшов до непоказного ресторанчика й усівся на тротуар. Йому кортіло знати, чи довго стоятиме водій, але він поборов цікавість. Він, зрештою, зовсім не поспішав. Тоді зненацька схаменувся:

— Ви не через мене стоїте?

Водій був добра людина: йому подобався цей щирий безпосередній хлопець.

— Нічого, посидь; поспішати нікуди.

Хлопець знову почав насвистувати. На церковній дзвіниці висів дуже великий дзвін, і малий розважливо сказав:

— Мабуть, гарно дзвонить. Такий великий дзвін!

---

[1] Пресований неочищений тростинний цукор у плитках.

— І красивий! — додав шофер.

Хлопець задоволено всміхнувся й тільки тоді збагнув, що вже вечоріє. Тіні видовжилися й лягли на тротуарі, м'яка журба оповивала містечко. Хлопець засумував, згадавши матір, що десь-то розпачливо кличе його. Потім подумав про вітчима, який кривдить усіх і всіх б'є: й дружину, й нерідних дітей — кожного, хто трапить йому під п'яну руку. Дві гарячі сльози затремтіли хлопцеві на очах. Він обтер їх долонею й жалісливо всміхнувся. Водій спитав:

— Куди їдеш, малий?

— Хіба я знаю?..

— А все ж таки?

— Світ за очі... Додому повернусь, аж тоді, як виросту.

В цю мить озвався до вечірні дзвін. Хлопець устав з тротуару й, глянувши понад дахи, мовив до шофера:

— Я так і знав. Дзвін справді чудовий!

З португальської переклав
Михайло ЛИТВИНЕЦЬ

Леопольдо Мендес. Спрага (Гравюра).